

БІБЛІОТЕКА ЧУЖОЗЕМНОЇ ВІЙСЬКОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Ф. ХЕЙГЛЬ

БОЙОВЕ ЗАСТОСУВАННЯ ТАНКІВ
І БОРОТЬБА ПРОТИ НИХ

Переклад з німецької
А. ТАВБЕ

За редагуванням
С. ДЕРЕВЦОВА

ЦЕНТРАЛЬНА НАУКОВА
БІБЛІОТЕКА

Договір №
1115
1939

Д.В.О.У.—„НАВАРТІ“
ХАРКІВ

1931

Витяг із книжки „Taschenbuch der
Tanci“. Von Ingenieur Fritz Heigl,
München 1927. III Hauptteil: Moderne
Tanctaktik.

Ф. Хейгль. „Бойове засто-
сування танків і боротьба
проти них“. У книзі Хейгля ви-
кладено основні моменти бойового
застосування танків на підставі
досвіду світової війни 1914-1918 р.р.
та останніх маневрових війн у Ма-
рокко, Сирії та Єгипті. Крім того,
подано вихідні дані про бойове за-
стосування сучасних швидкохідних
танків. Відділ боротьби проти
танків укладено тільки за даними
світової війни. Книжку розраховано
на загальновійськових начальників
та командирів танкового війська.

ПЕРЕДМОВА

Подаючи до уваги читача перекладну працю Хейгля „Бойове застосування танків і боротьба проти них“, складену з двох випусків „Танкового довідника“ (Taschenbuch der Tanks, 1916 і 1927 pp.), ми взаємно за потрібне коротко викласти, що саме спонукало нас перекласти цю книжку.

Панцерні частини взагалі і зокрема танки є новий рід зброї. Уперше танки застосовано за світової війни на Західньому театрі воєнних дій, де їх широко використали англійці та французи, прориваючи укріплені смуги німецького фронту. Англійці, а потім французи, швидко розвиваючи техніку танків, зуміли за останні роки світової війни провести до ста боїв з участю танків.

Цього цілком досить, щоб сказати, що англійці та французи у знанні техніки, організації та бойовому застосуванні танків посідають перше місце. Крім досвіду світової війни, французи, „утихомирюючи“ народи своїх колоній, набули великого досвіду, застосовуючи танки на малокультурних театрах за умов маневрової війни. Отже, французька доктрина про танки базується на колосальному досвіді.

Танки Червоної армії здобуто на фронтах громадянської війни. Досвіду використовувати їх за умов позиційної війни в нас досі нема. Під час громадянської війни ми мали декілька випадків (досить вдалих) застосування танків, але в невеликих розмірах. На підставі власного досвіду у нас немає достатніх даних міркувати про справжню цінність танків, і, практично розв'язуючи найважливіші засоби, зв'язані з питаннями розвитку та бойового застосування танків, ми можемо допуститися багатьох помилок. Щоб запобігти цьому, ми, природно, маємо використати великий досвід англійців та французів, не механічно переносячи всі новини французької армії до нашої дійсності, а запроваджуючи відповідні корективи, пристосовуючися до обставин можливих воєн, наших виробничих та технічних можливостей та загального розвитку Червоної армії.

Праця Хейгля тим і цінна, що в ній викладено основні засади бойового застосування танків, що взято з практики англійців та французів під час світової війни та стверджено багатьма історичними прикладами з війни в Сирії, Марокко та Єгипті. У цій праці автор викладає тільки принципи найвидатніших спеціалістів Антанти. Автор запроваджує своє тільки тоді, коли чужоземні авторитети або нічого не

Інакше стоїть справа, якщо у ворога багато артилерії. Тоді він зосереджує артилерійський огонь не тільки близького, але й далекого бою на танках, що наближаються,— отже, вони будуть центром влучання ворожих гарматнів. До того ж у піхоти були б численні втрати, якби вона опинилася в сфері вогню; це і траплялося на війні, звідси статутне, положення: якщо у ворога досить артилерії, що є серйозна загроза для танків, піхота має йти за танками на певній дистанції безпечності. Ан-

Мал. 1. Наступ 1-ї американської дивізії

гліїці брали цю дистанцію, що дорівнює 75—150 м. Що більша дистанція, то менше втрат у піхоти, що атакує, бо танки притягають на себе весь огонь ворожих стрільців; але що слабший моральний та технічний зв'язок між піхотою та танками, то більша небезпечність, що піхота, знесилвшись заляже й не захоче більше просуватися вперед за танками.

Через те, що стежити через вузькі оглядові щілини танка неможливо більше як на 350 м, то французький досвід установлює, як крайню границю дистанції між піхотою та легкими танками 300 м.

Взагалі ж французький статут каже, що дистанцію між піхотою та танком обумовлює ворожий огонь,—піхота має йти якомога ближче за танком.

На мал. 1 показано єдиний, оскільки нам відомо, правдивий зніток з танкової атаки під час наступу американської 1 дивізії поблизу Кантінї 28 травня 1918 р. Наступ американ-